

Tuintechniek en tuinkunst

Gardening and Garden art

What is garden art, pure or applied art?

The free use of gardening material has little or nothing to do with freedom of mind. On the contrary: the deployment of plants in the garden is generally bound to a purpose, if only the purpose of making seeds or cuttings grow, with the help of soil, water and air, into plants and blooming flowers. Garden art is therefore, like architecture, applied art.

But then, one might ask, what is the difference between architecture and garden art, apart from the materials? This question is an important, if not vital one for garden art as art. Much, indeed most of what we conventionally call garden art today is nothing but green utility art, green spatial art, green architecture. The know-how required is important and irreplaceable. Still, it is a value that relates to craft, to aesthetics even, not to art proper.

The true value of garden art cannot therefore be found in the building aspect, it must be found in the plant. The essence of the plant must also constitute the essence of garden art as an independent art. And that alone...

I say: all, and even the greenest sculpting in the garden belongs to architecture. We need not concern ourselves with the beauty of the garden. It is not invented, it grows: garden art arises solely from garden growth.

Where is garden art, in the utility or the pleasure garden?

[...]

The existence and life of all plants are at the same time both useful and beautiful: there are no 'un-beautiful' plants.

Consequently, there is no such thing as a utility garden as rhythmically opposed to an 'ornamental garden'. Such a distinction can only be made for functional purposes and even then hardly ever justified. No-one will call even the most rationally planned vegetable garden 'ugly'; rather, they may call it 'prosaic' or, more precisely, 'practical' – and consequently beautiful.

The distinction between the kitchen garden and the pleasure garden based on the difference in actual contents is purely subjective and time-related; it has

Wat is tuinkunst: vrije of toegepaste kunst?

De vrijheid van het tuinmateriaal heeft weinig of niets uit te staan met geestelijke vrijheid. Integendeel: het gebruik van planten in een tuin heeft meestal een bepaald doel, al was het maar om uit zaad of een stekje met behulp van aarde, water en lucht planten te laten groeien en bloemen te laten bloeien: de tuinkunst is dus, net als de bouwkunst, een toegepaste kunst.

Maar wat, zal men vragen, is dan het onderscheid tussen bouwkunst en tuinkunst, voorzover dit niet in het materiaal besloten ligt? Dit is een vraag, zo niet de kernvraag naar de tuinkunst als kunst. Veel, het meeste zelfs, van wat we tegenwoordig als tuinkunst aanmerken is niets anders dan groene functionele kunst, groene ruimtelijke kunst, groene bouwkunst. De hiervoor vereiste kennis van zaken is belangrijk en onvervangbaar, zij vormt echter slechts een ambachtelijke, op zijn best esthetische, maar geen specifiek artistieke waarde.

De intrinsieke waarde van tuinkunst ligt dus niet in de bouw, maar moet in de planten gezocht worden. In het wezen van de planten, en alleen daarin, ligt het wezen van de tuinkunst als zelfstandige kunst.

Naar mijn mening valt alle vormgeving in de tuin, ook de groenste, onder de bouwkunst. Om de schoonheid van de tuin hoeven wij ons niet te bekommeren. Die wordt niet bedacht, zij groeit: tuinkunst ontstaat alleen uit de groei van de tuin.

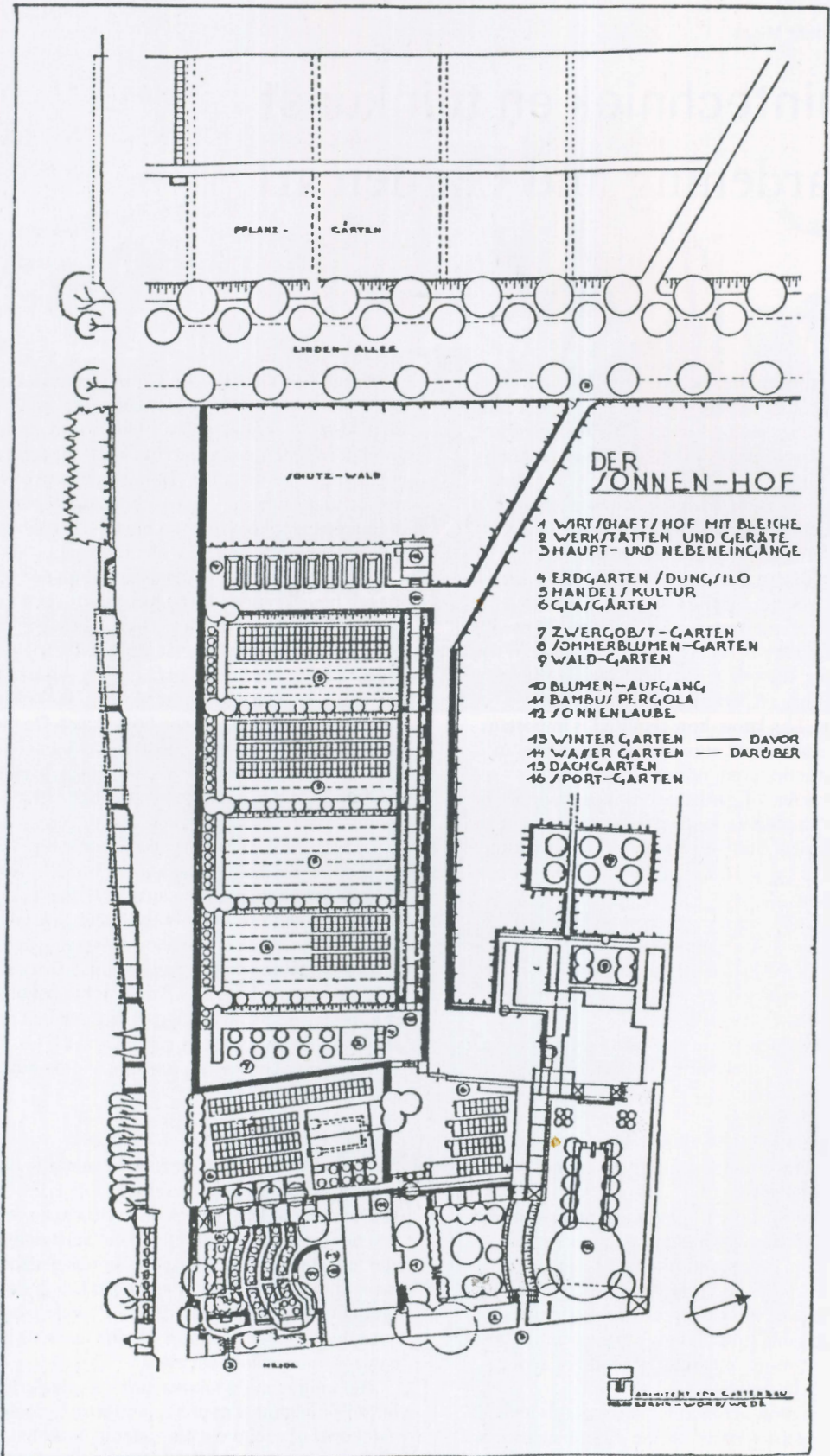
Waar is er sprake van tuinkunst, in de nutstuin of in de pleziertuin?

[...]

Alle planten zijn en leven zowel doelmatig als mooi: er zijn geen 'on-mooie' planten.

Daaruit volgt dat er ook geen ritmische tegenstelling bestaat tussen nutstuinen en 'siertuinen'. Dat is een louter functionele indeling en ook als zodanig meestal ongefundeerd. Niemand zal zelfs de meest rationele groentetuin direct 'lelijk' vinden; hij zal hem misschien 'sober', of beter gezegd 'zakelijk' noemen: daarmee noemt hij hem mooi.

Het onderscheid tussen nuts- en pleziertuinen naar feitelijke inhoud is puur subjectief en tijdgebonden; met kunst of economie als zodanig heeft het niets te maken; het is het resultaat van de wisselende sociale

nothing to do with art or economy as such; it stems from the changeable social or aesthetic outlook of the people working the garden at some point in time.

Space and soil – constructive and functional vegetation

So if it is not the actual content that determines the garden, then what is it? It is our perception of space that gives birth to a garden, and it is the human eye that conveys this spatial arrangement. And since this organ is bound to a human scale, it is essentially one's point of view which conditions the garden. Looking down on a space (bird's eye view), our perspective differs from when we are in it. From above, it is my object; in it, I am its subject. If it seems clear that the vegetation is, after all, the carrier of any real perception of the garden, then one can effortlessly divide the garden vegetation into two groups – constructive and functional. The former defines the space (*das Kleid* – the garb/decor), the latter the ground (*den Inbalt* – the content) of the garden. The garden itself, however, does not emerge as such until all the vegetation, both articulative and infilling, has risen out of the surrounding vegetation with a certain degree of lushness, rarity and singularity. This elevated vegetation (that follows the ideal of a southern vegetation) is, after all, the hallmark of a genuine garden.

(Excerpt from: 'Gartentechnik und Gartenkunst', in: *Gartenschönheit*, 6 [1925], No. 4)

The use of vegetation in the garden

It is true that we have imported new plants and bred new varieties in such numbers and diversity that would have been unthinkable in the old garden cultures. But a greater wealth of resources does not of itself add to the richness of the design, and more often than not only detracts from it. The increased choice of materials hampers the choice of the spiritually dominant element and fosters amateurism. However, amateurism (*Liebbaberei*) is cheap and practically the opposite of love, which is unique and exclusive. Modern gardens generally lack the simplicity that is the basis of all creative expression, if not creation itself...

Collectors' or amateurs' gardens are gardens that used to be, or rather: gardens that might have been, the 'grand old men of fine garden art'. We find them in hundreds of forms as dendrological, botanical or floral species gardens, in all those places where the collector's or breeder's mania has overrun common gardening sense. The most blatant perpetrators take the form of all-loving plant collectors, and that, to some extent, is a trap into which almost every gardening novice tends to fall. And although, as specialty gardens, such pseudo-gardens at least require, or else yield, a heightened level of technical skill, they remain untechnical in a spiritual sense. For any type of technique, and especially the nature-born garden-

of esthetische grondhouding van de tuin-mensen van het moment.

Ruimte en bodem – constructieve en functionele vegetatie

Als het dan niet de inhoud is die de tuin bepaalt, wat is het dan wel? Een tuin ontstaat vanuit onze perceptie van de ruimte, en het menselijk oog brengt deze ruimtelijke indeling tot stand. En aangezien dit orgaan aan menselijke maatstaven is gebonden, is het in wezen het perspectief waardoor de tuin bepaald wordt. Als we een bepaalde ruimte van boven bekijken (in vogelvluchtperspectief), hanteren we andere maatstaven dan wanneer we erin zijn. Van boven bezien is de ruimte mijn object, erin ben ik het subject ervan. En als uiteindelijk schijnt vast te staan dat de vegetatie de drager is van elke voorstelling die we van een tuin kunnen hebben, dan kan men deze tuinvegetatie naar believen in twee groepen verdelen: de constructieve en de functionele. De eerste bepaalt de ruimte (de aankleding) en de tweede de bodem (de inhoud) van de tuin. De tuin zelf verschijnt echter pas werkelijk als tuin als alle vegetatie, zowel de geleedende als de vullende, met een bepaalde weelderigheid, een zekere zeldzaamheid en eigenheid uitrijst boven de omringende vegetatie. Deze boven de rest uitstekende vegetatie (die het ideaalbeeld van een zuidelijke vegetatie nastreeft) is zelfs het kenmerk van de ware tuin.

(Uit: 'Gartentechnik und Gartenkunst', in: *Gartenschönheit*, 6 [1925], nr. 4)

Over het gebruik van vegetatie in tuinen

Het is een feit dat we nieuwe planten geïmporteerd en nieuwe variëteiten gekweekt hebben in een hoeveelheid en verscheidenheid zoals die in de vroegere tuinculturen in de verste verte niet voorhanden was. Maar een rijkere keuze aan materialen zegt nog niets over rijkdom in vormgeving, eerder het tegendeel. De grotere keuze in materialen maakt de keuze van het spiritueel dominante element juist moeilijker en noodt tot liefhebberij. Liefhebberij is echter goedkoop en bijna het tegendeel van liefde, die eenmalig en exclusief is. De hedendaagse tuinen missen doorgaans de eenvoud die de grondslag is voor alle scheppingskracht, zo niet de schepping zelf...

Gewezen tuinen, of liever: tuinen die er geweest hadden kunnen zijn, zogezegd de 'oude heren van de schone tuinkunst', zo kun je de verzamel- of liefhebberijtuinen noemen. Bij honderden komen we ze tegen, gespecialiseerde botanische, bomen- of bloementuinen, overal waar de verzamel- of kweekzucht het gezonde tuinverstand heeft overwoekerd. Het meest opdringerig manifesteren de liefhebbers zich als plantenverzamelaars die alles mooi vinden; een gevaar dat tot op zekere hoogte iedere beginnende tuinier bedreigt. En al vereisen dit soort pseudo-tuinen als gespecialiseerde tuinen tenminste een verhoogd technisch vermogen, of hebben dit tot gevolg, spiritueel gezien blijven ze a-technisch. Een techniek, en met name de aan de natuur ontsproten techniek van het

ing technique, can only be healthy if, instead of exhausting itself in details, it draws its imaginative power from the grand form...

(Excerpt from: 'Die Gartenmoderne – Ein Plagiat?', in: *Gartenschönheit*, 6 [1925], No. 9)

The garden of the future

We now come to the heart of our query into the garden of the future: should gardens be beautiful? Based on thousands of years of gardening history, aided by a gardening life rich in experience, and the willpower to secure a future for a youthful era, our answer must be: No! All that is required of gardens is that they should exist, and nothing else.

'Beautiful' gardens cannot be identified objectively. The history of gardening has successively registered and approved green elegies and rigid terrace constructions, courtyards poor in plants and entire cities made out of screens of greenery, kitchen gardens that were the pinnacle of rationality and the subtlest of ornamental gardens solely devoted to beauty. And the more recent 'garden art' is practically bursting with formal contradictions, alternating between sentimental landscape images and purely decorative gardens within the shortest of time spans. Nowadays, moreover, the high and mighty realm of garden art allows everything and nothing alike. People make do with modest floral cultivation and all the more immodest planting of public utilities such as cemeteries and playgrounds, in an effort to cope

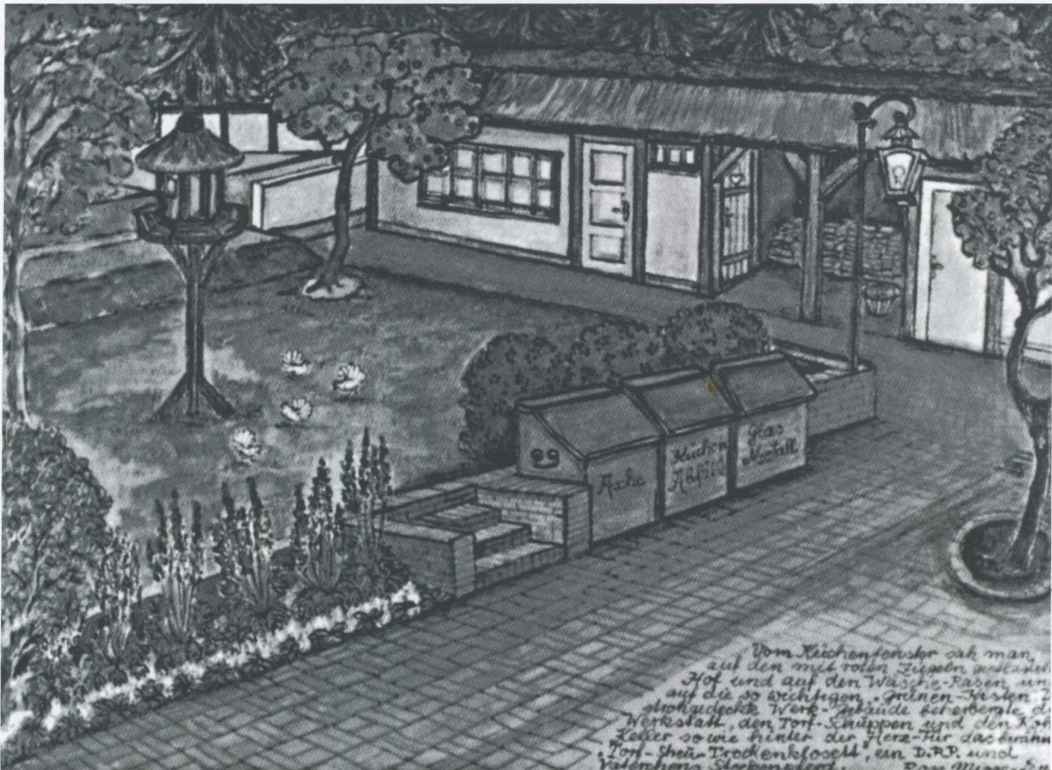
tuinieren, is namelijk alleen dan levensvatbaar wanneer zij zich niet in details verliest, maar haar creatieve kracht put uit de grote vorm...

(Uit: 'Die Gartenmoderne – ein Plagiat?', in: *Gartenschönheit*, 6 [1925], nr. 9)

De tuin van de toekomst

We komen tot de kern van onze vraag naar de tuin van de toekomst: moeten tuinen mooi zijn? Op basis van vele duizenden jaren tuingeschiedenis, ons gesteund wetend door een tuinleven rijk aan ervaringen, en krachtens de wil om een jeugdig tijdperk een eigen toekomst te geven, antwoorden wij: Nee! Allereerst horen tuinen er te zijn en niets meer dan dat.

Of een tuin mooi is valt objectief niet te bewijzen. De tuingeschiedenis heeft achtereenvolgens groene elegieën en starre terrasconstructies, plant-arme binnenplaatsen en hele steden opgebouwd uit groene coulissen, de meest rationele nuttuinen en de meest geraffineerde siertuinen als ideaal gekend en ernaar beoordeeld. En de 'tuinkunst' van de nieuwe tijd staat gewoon bol van de formele tegenstellingen, die binnen de kortste tijdspannes uiteenlopen van sentimentele landschapsbeelden tot pure tuindecoratie. Tegenwoordig is bovendien in het verheven rijk van de tuinkunst alles en niets geoorloofd. Men slaat zich zo goed en zo kwaad als het gaat, met een bescheiden verering van bloemen en des te onbescheidener beplanting van openbare voorzieningen als begraafplaatsen en speelplaatsen, door de geestelijke leegte en het gebrek aan

Moestuyn met containers voor as, keukenafval en anorganisch afval. Aquarel door Rosa Migge-Lenzner / Kitchen yard with containers for ash, kitchen waste and anorganic waste. Watercolour by Rosa Migge-Lenzner

Vom Küchenfenster sah man
auf den mit roten Ziegeln bedeckten
Hof und auf den Waschtischen, um
auf die so frisch gegossenen Wasser-
schüsseln, die die Hände abzuwaschen,
den Restfall, den Ton-Schuppen und den Koh-
lenfeller sowie hinter der Flur-Tür das dunkle
Ton-Stein-Trockenschloß, ein D.P. und
Vaterhaus Stockwerk.

with the spiritual emptiness and lack of originality. Today, one hundred garden owners will have one hundred views on garden beauty. They should have none at all, or just this one: gardens need not be made beautiful, they will become beautiful on their own. They will simply grow to be beautiful.

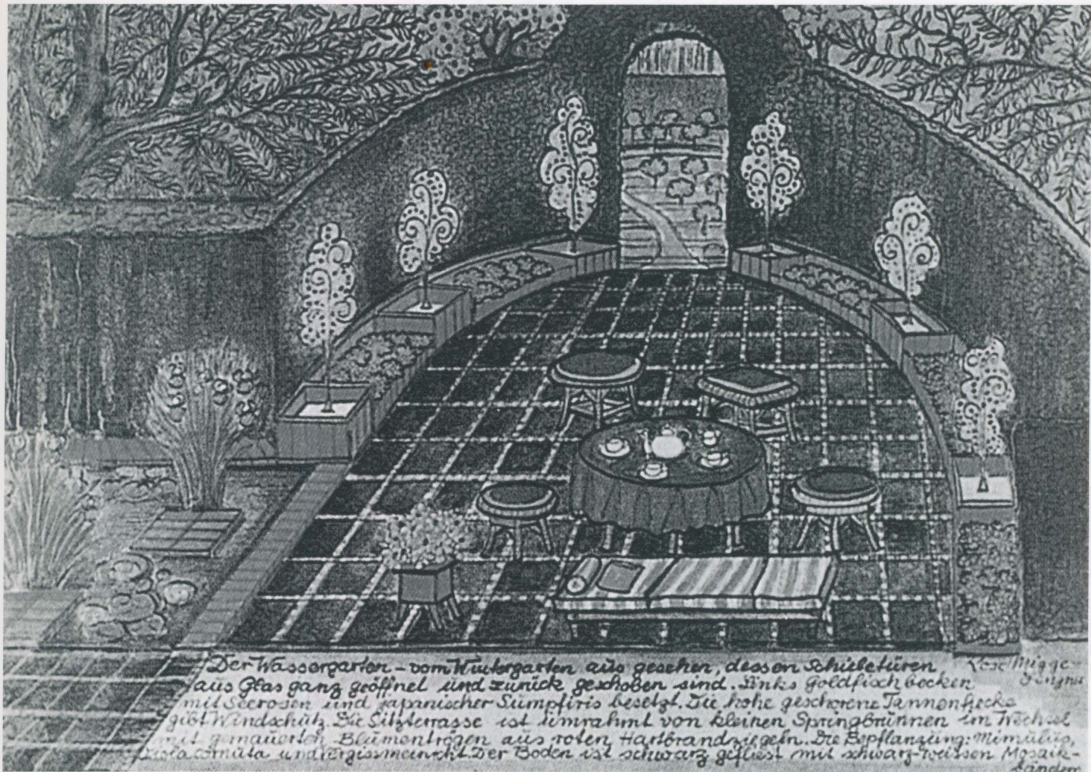
This is what they would do in reality as well, if we gave them time, and had it not been for the prominence of a 'learned art of gardening', the proprietors of which have thrown all their weight into creating the illusion in the public eye that the creation and maintenance of an artistic garden requires all the mysterious powers and skills that they possess. Modern garden art has never produced any beautiful gardens – except those which it itself finds beautiful – and certainly not stylistically beautiful in the sense, for instance, of a well-balanced classical garden. What this so-called garden architecture has done, with its material abundance and spiritual absurdity, is prevent a great many real gardens from coming into existence. After all, gardens as such, like most things meant for everyday use, require nothing but the craft and engineering skills of suitably trained people, once the garden's space and contents have been determined by the impersonal factor of time. That does not include the playful experiments that are the exclusive domain of self-effacing dexterity.

There is much evidence to support this view: why, for instance, have we not yet been successful in

originaliteit heen. Honderd tuinbezitters hebben tegenwoordig even zo vele meningen over wat een mooie tuin is. Ze zouden er helemaal geen moeten hebben, of slechts die ene: tuinen hoeven niet mooi gemaakt te worden, ze worden vanzelf mooi. Ze groeien gewoon mooi.

Dat zouden ze ook werkelijk doen als we ze de tijd lieten en als er geen 'geleerde tuinkunst' bestond die met het gewicht van haar zaakwaarnemers steeds weer naar de buitenwereld toe suggereerde dat de artistieke tuin allerlei geheimzinnige krachten en vaardigheden vereist. Weliswaar heeft de moderne tuinarchitectuur nog nooit mooie tuinen voortgebracht – uitzonderd degene die ze zelf mooi vindt –, althans niet mooi van stijl in de zin van bijvoorbeeld een afgewogen klassieke tuin, maar door wat ze aan materiaal gekost heeft en door haar intellectuele absurditeit heeft deze zogenaamde tuinarchitectuur wel veel werkelijke tuinen verhinderd. Want zoals de meeste dingen die wij dagelijks gebruiken hebben tuinen, zodra ruimte en inhoud door de onpersoonlijke factor tijd zijn vastgelegd, in wezen slechts de ambachtelijke en technische verzorging nodig van adequaat geschoolde personen. Speelse experimenten zijn hier buiten beschouwing gelaten; deze zijn voorbehouden aan offervaardige dappere geesten.

Voor deze opvatting zijn vele bewijzen aan te voeren: waarom lukt het bijvoorbeeld nog steeds niet om de mooie kleine tuin vorm te geven die miljoenvoudig het tuinbeeld van onze steden domineert? Juist omdat

Der Wassergarten - vom Nulergarten als gesehen, dessen Schilfblüten aus Glasgang geöffnet sind zurück gehoben sind. Sinks goldfisch becken mit Seerosen und japanischer Sumpfirnis besetzt. Die hohe geschorene Jannenghecke gibt Wandhöhe. Die Silbertrasse ist umrahmt von kleinen Springbrunnen im Hochstil mit gemauerten Blumentropfen aus roten Hartbrandsteinen. Die Bepflanzung: Mimulus, Lactuca, Malva und Iris gemischt. Der Boden ist schwarz geflocht mit schwarz-weißen Mosaiksteinen.

Sonnenhof, gezicht vanuit de plantenkas op de watertuin. Aquarel door Rosa Migge-Lenzner / Sonnenhof, view of the water garden from the conservatory. Watercolour by Rosa Migge-Lenzner

making beautiful gardens out of the millions of small gardens that dominate our cities? Simply for the reason that economic, social, and technical conditions will not yield to aesthetic ideas. What is essential is what a garden economy like ours can afford itself in terms of arbours, borders, trees and shrubs; how one garden relates to the next and to all other gardens; how this category of greenery presents itself to the competition and to the public eye. And the same holds true for almost all other garden types that we sketched earlier.

If, therefore, we are to speak of the vocation of garden designers in our time, their tasks are limited to preparing, arranging, and paving the way. What we need from real garden architecture is that it should clear the way for many gardens, for everyman's garden. Yet this kind of garden architecture requires knowledge of the economic, social, and technical conditions in which these gardens originate, rather than aesthetic skills and tricks of the trade. In today's society, garden design basically means creating gardens. It is our task to let gardens grow. And whoever considers this free growth concept to be somewhat crude and undisciplined is right. But then again, even the famous gardens of the Palace of Versailles cannot have been altogether lovely when they were first planted. This rough sobriety conceals the gem of functionality, and the experts see more spirit and rhythm, and certainly more life today than in the exhausted bourgeois gardening traditions of the past. The garden style of our time? We need not concern ourselves with it. It will present itself when the time is right, of its own accord. It will spring, in the same way other garden styles have done in the past, from the life of its own epoch. Where once the evolution of gardens and garden styles was based mainly on social-aesthetic foundations, economic-ethical demands have taken over. Whereas the design of gardens used to be based on floricultural and sculptural principles, constructive and technical principles predominate today. Whereas in the past only the upper classes could afford to have a garden, today increasingly the middle and lower classes in society are the ones who hanker for the soil, hence for a garden. Mass is what will determine the outlook and style of our gardens. Mass and uniformity will yield the type, and the type will yield the standard, which is not generally subject to alterations on the grounds of taste until after it has reached its peak. In other words, it is not important whether gardens are beautiful, but that they exist. Gardens for everyone! But what kind of garden?

The garden of the future will be remarkable for various reasons. It will be a utility garden, it will be a working garden, and it will be a glass garden. Three aspects that, however dissimilar at first sight, are nevertheless interrelated, referring to the three issues of garden economy, garden maintenance, and garden play that are firmly rooted in history.

economische, sociale en technische omstandigheden zich niets aantrekken van esthetische voorstellingen: wat zo'n tuineconomie als preeel, als border, als boom en struik wenst en kan opbrengen, hoe het individuele tuinbeeld zich tot dat van de bureu, tot de groep, tot de kolonie verhoudt, hoe dit groenmodel zich verhoudt tot zijn concurrent en daarmee tot de gemeenschap – daar gaat het om. Daar gaat het ook om bij bijna alle andere tuintypen die we in het vorige artikel kort geschetst hebben.

Als men zich dus afvraagt wat het beroep van tuinontwerper in deze tijd inhoudt, dan kunnen zij toch alleen opgevat worden als voorbereiders, wegbereiders en planners. De weg vrijmaken voor vele tuinen, voor de tuin van eenieder, dat is de ware tuinarchitectuur die we nodig hebben. Die vereist echter niet zozeer esthetische vaardigheden en aangeleerde formules als wel kennis van de economische, sociale en technische omstandigheden waarin tuinen ontstaan. Tuinen vormgeven houdt tegenwoordig in wezen in: tuinen scheppen. Tuinen laten groeien is onze taak. En wie dit groeien nog wat rauw en ongedisciplineerd voorkomt heeft gelijk; maar de beroemde koninklijke tuinen van Versailles hebben er op de dag van hun geboorte vast ook niet zo lieflijk uitgezien. Nee, deze lompe zakelijkheid verbergt een edelsteen: functionaliteit, waarin de vakman van tegenwoordig meer geest en ritme ziet, in elk geval meer leven, dan in heel het vermoeide bourgeois-tuinbedrijf van voorbije tijden. Over de tuinstijl van onze tijd hoeven we ons geen zorgen te maken. Die komt wel als het zover is, zonder dat wij er iets voor hoeven doen. Die zal worden zoals andere tuinstijlen ook zijn geworden: groeiend vanuit het leven van zijn tijd. Was het destijds meer een maatschappelijk-esthetische basis waarop tuinen en tuinstijlen zich ontwikkelden, tegenwoordig moeten tuinen vooral voldoen aan economisch-ethische eisen. Werden tuinen destijds voornamelijk bepaald door plastisch-floristische regels, tegenwoordig zijn deze meer constructief-technisch van aard. Waren het eertijds de bevoorrechte klassen die zich een tuin konden veroorloven, tegenwoordig is het de brede onderlaag van de bevolking die een hang heeft naar de grond en daarmee naar de tuin. Massaliteit is wat ons tuinbeeld, onze tuinstijl zal bepalen. Uit de massa en de eenvormigheid groeit het type, en uit het type de wetmatige vorm, die gewoonlijk pas smaakvariaties gaat vertonen is als zij over haar hoogtepunt heen is. Het is dus niet belangrijk dat tuinen mooi zijn, maar wel dat er tuinen zijn. Een tuin voor iedereen! Maar welke tuin?

De tuin van de toekomst zal in meerdere opzichten opmerkelijk zijn. Het zal een nuttuin zijn, een werktuin, en: een glastuin. Drie kenmerken die, hoezeer ze ook ogenschijnlijk van elkaar verschillen, toch met elkaar verweven zijn. Drie vragen naar tuinaanleg, naar tuinieren en naar de tuin als speelterrein, alledrie diep geworteld in het historische tijdperk.

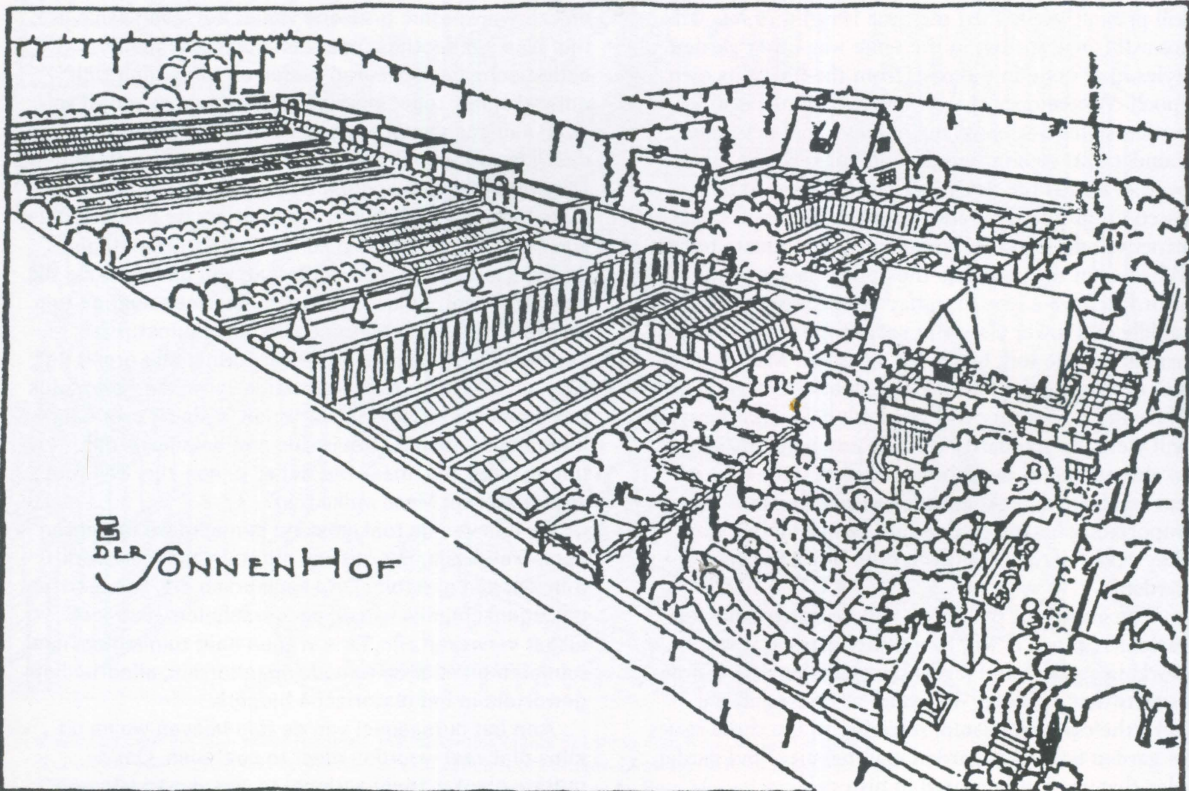
Aan het nutsaspect van de tuin hoeven we na dit alles niet veel woorden meer te besteden. Om de nuttige planten in dit verband te verzekeren van een

The utility of the garden need not be discussed much further. It should be enough to invoke the fundamentally functional origins of the garden throughout world history to secure useful plants a place of honour in the garden of the future. But it is not just the body but also the mind that is nourished by the fruit, which has not accidentally served as a legendary device since the Garden of Eden. Since then, the satisfaction of one's physical needs has always been sacrosanct, or at least should have been. And in the same way that the satisfaction of these needs, when taken to the point of excess, has always degenerated into extravagance, the seed of degeneration was sown in the garden the moment it began to distance itself from its natural origin: simple fertility. Whoever or whatever was it, in ancient Egypt, in the Orient or during the Middle Ages, who caused this unhappy divorce between the vegetable garden and the ornamental garden, or even the complete elimination of the former? It is not very likely that this separation was made to enhance the beauty of the garden, and it has certainly damaged the life of the garden.

We, the people of today, have no cause what soever to disregard or degrade what is useful in our gardens. We should not doubt the utility of the garden and its fruits any more than we do the utility of cemeteries or the uses of the garden for pleasure or play. Indeed, in an era of economic decline, we as Europeans have every reason to devote much greater

ereplaats volstaat het te verwijzen naar de rationele oorsprong van de tuin overal ter wereld. Maar niet alleen het lichaam, ook de geest eet van de vrucht, die niet voor niets al in het paradijs een legendarische rol speelde. Bovendien is de bevrediging van de lichamelijke behoeften op aarde altijd iets heiligs geweest, of had dat in ieder geval moeten zijn. En zoals deze behoefte, lichtvaardig overschreden, telkens weer ontaardde in destructieve luxe, zo droeg ook de tuin de kiem van de degeneratie in zich vanaf het moment dat hij zich ging verwijderen van zijn natuurlijke oorsprong: simpele vruchtbaarheid. Wie of wat heeft toch in het oude Egypte, in de Oriënt of in de Middeleeuwen die noodlottige scheiding aangebracht tussen de nutstuin en de siertuin of zelfs de eerste compleet afgeschafte! Het valt niet aan te nemen dat de schoonheid van tuinen gediend was met deze scheiding, en voor het leven in de tuin zelf was zij zeker schadelijk.

Vandaag de dag hebben wij niet de minste reden het nuttige in een tuin te negeren of te geringschatten. Zoals wij het nut van een kerkhof als vanzelf inzien, zoals we de tuin vanzelfsprekend gebruiken voor spel en wonen, zo moeten we ook het belang van de vrucht van de tuin onderkennen. Er is voor ons, economisch verzwakte Europeanen, zelfs alle reden om meer en blijvende aandacht te schenken aan de opbrengst van de kleine stukjes grond, onze miljoenen tuinen, zoals ik reeds in mijn boek *Deutsche Binnenkolonisation* naar voren bracht. De tuin van de toekomst mag zijn karakter best in essentie aan de utiliteitsgedachte ontleen.

and lasting attention to the possible yields from these little plots, our millions of gardens, as I have expounded in my book *Deutsche Binnenkolonisation*. In shaping the garden of the future, we would in fact do well to take the idea of utility as our guideline.

But we will not be satisfied with what the garden produces of its own accord, we will see to it ourselves. We will want, and need, to work our garden ourselves. We will need to because the many hundreds of thousands of garden owners – whose numbers are soaring – cannot afford to have their gardens maintained by others. And we will want to because of that reconciliatory law of nature which forces us to love our duty. And some higher providence must have ordained that all books of wisdom should begin with declaring labour to be both the duty and the salvation of mankind. And if there is a kind of labour that reconciles man with his fate and suffering, then it is our daily work in the garden that mirrors the cycle of nature.

Who on earth was responsible for spreading the infamy that gardens are there for us to pass the time in idleness and that we need leisure, nothing but leisure, to enjoy them to their fullest! Leisure is an empty word. Nature in all its greatness will only open itself, in our little gardens, to those who act, who think, who try to unravel its secrets both with their heads and their hands. Genuine work makes for genuine leisure and vice versa. Variety of work is what counts, inside and out. The garden labour performed by the hundreds of thousands of garden owners is also important because of its rhythm, its dynamics. Dynamism yields variety. Variety yields choice; choice sharpens form. The sportsman, giving his best performance and using the best equipment, will turn his garden into a sporting garden, the allotment gardener familiar with natural life will create his own green kingdom, technically proficient commercial gardeners reach an ever expanding market selling high quality produce, amateurs will raise the overall level of gardening conducting imaginative experiments, and even the choosy walker will put new energy and direction in his public promenade. This is to demonstrate how we are all unconsciously involved in defining the garden style of our time: in our own working gardens.

This working garden must unquestionably be a highly technological garden, since only quality work is profitable and interesting in the long run. Hence, whatever our attitude toward the technical problems of our time, the technical knowledge is available and it is not within our power to shield off parts (including the vital parts) of our daily lives from it. After all, technology is nothing other than the actualisation of our intellectual abilities, even our spiritual tendencies. The mere fact that we have gardens is sufficient proof in itself. The fact that the fruits and flowers produced by our gardens are so much more refined than the products of the field is a mere reflection of our desire for refinement, for spiritualisation.

Maar we zullen geen genoegen nemen met de opbrengst van de tuin, we zullen deze opbrengst zelf tot stand willen brengen. We zullen in onze tuin willen en moeten werken. Moeten, omdat vele honderdduizenden – en dit aantal neemt stormenderhand toe – het zich niet kunnen permitteren hun tuin door anderen te laten verzorgen. Willen, omdat een verzoenende natuurwet ons gebiedt deze plicht lief te hebben. Niet zonder een hogere bedoeling stellen de wijze boeken al van meet af aan waarin de plicht, maar ook het heil van de mensheid ligt: arbeid. En als er arbeid bestaat die de mens met zijn lot en zijn leed kan verzoenen, dan is het het werken in de tuin waarin zich dagelijks de omloop van de aarde weerspiegelt.

Wie heeft toch in vredesnaam de schandelijke bewering in de wereld gebracht dat de tuin er is om in te luieren en dat men om er waarlijk van te kunnen genieten vrije tijd moet hebben, alleen maar vrije tijd. Vrije tijd is een ledig begrip. Alleen wie actief is, wie denkt, met hoofd en hand naspeuringen doet, krijgt in zijn kleine tuin toegang tot de grote natuur. Ware arbeid houdt tevens echte vrije tijd in en omgekeerd. Afwisseling in het werk is waar het om gaat, zowel innerlijk als uiterlijk. Het tuinieren van de honderduizend is ook ritmisch niet onbelangrijk: het beweegt. Beweging scheidt afwisseling. Varianten zorgen voor selectie; selectie scherpt de vormen. Zo vormt de sporter via de beste prestaties en de beste voorzieningen zijn sporttuin, zo ontwikkelt de volkstueder, met het natuurleven vertrouwd, zijn groene rijk, zo verspreidt de beroepstueder via technische topprestaties zijn producten steeds verder, zo verhoogt de liefhebber via zijn onversaagde experimenten het algemene tuinniveau, zo geeft zelfs nog de kritische wandelaar vaart en richting aan zijn ommetje. Zo werkt eenieder onbewust aan de tuinstijl van zijn tijd: in zijn werktuin.

Het lijdt geen twijfel dat deze werktuin een tuin op technisch hoog niveau moet zijn. Alleen kwalitatief hoogstaande arbeid rendeert en is op den duur interessant. Hoe we dus ook staan tegenover de problemen van de techniek in onze tijd: we hebben deze techniek en het ligt niet in onze macht om een bepaald deel van ons reële bestaan, en nog wel het belangrijkste, daarvan uit te sluiten. Welbeschouwd is onze techniek niets anders dan de concrete vertaling van onze geestelijke vermogens, onze zielsneigingen zelfs. Alleen al het bestaan van de tuin bewijst dat dat zo is. Want de in vergelijking met veldgewassen meer verfijnde vruchten en bloemen die men er vindt zijn simpelweg het gevolg van de wens tot verfijning, zeg maar de vergeestelijking van de mens. Bloemen en vruchten zijn nu eenmaal niets anders dan producten van de zonne-energie, in zo sterke mate zelfs dat de zonne-energie hun smaak, grootte en schoonheid bijna automatisch doet toemen. Hierdoor wordt de mens geestelijk, en uiteindelijk ook feitelijk, naar een zuidelijkere, idealere wereld getrokken. Als hij er zelf niet heen kan, kan hij hier in elk geval in de illusie ervan leven. Het middel dat hem daartoe ter beschikking staat is het temmen van de natuur door een steeds verder ontwikkelde techniek.

Flowers and fruits are simply the products of solar energy, to such an extent that their taste, size and beauty are almost automatically enhanced by their exposure to it. Human beings are similarly drawn to the south spiritually and, eventually, also physically. If we cannot actually go there, then we will at least create the illusion of being there. This can be done by curbing the forces of nature with the help of our ever expanding technical knowledge and skills. Thus, our knowledge allows us to conjure up all the southern elements we require – or at least create that illusion – including in particular the southern sun and the lightness of life that comes with it. This explains our well-nigh insatiable and sometimes even grotesque craving for rare and exceptional (and almost unexceptionally southern) plants in our gardens.

This also explains the popularity of the glass garden or conservatory. Beyond the physical comfort we feel when exposed to longer hours of more intense sunlight, the conservatory symbolises our spiritual need for light and warmth, for lavishness and strength – our desire for the subtropics. As some support to our theory, this particular impropriety of arranging gardens according to a social hierarchy has never taken root in the conservatory. Its inhabitants have always enjoyed equal standing, regardless of whether they bore flowers or fruits; pineapples and orchids are equally refined and desirable. And in this way the conservatory will increasingly become central to the garden of the future, whether in large public or private parks or in the smallest of gardens. Even if it be nothing more than a glazed forcing frame, the illusion of the south, the will to achieve a higher goal, a paradise on earth, is preserved.

(From *Gartenschönheit*, March 1927)

Translation from the German language:
Bookmakers, Nijmegen

Deze tovert nu alle zuidelijke dingen naar hem toe, of spiegelt ze hem voor, met name de zuidelijke zon en de lichtheid van het leven daaronder. Vandaar de bijna onstilbare hang – soms op het groteske af – naar zeldzame en eigenaardige (bijna altijd zuidelijke) planten in de tuin.

Vandaar ook de glas- of wintertuin. Deze verzinnebeeldt, meer nog dan het lichamelijk welbehagen dat verlengde en versterkte zonnekracht ons biedt, het innerlijk verlangen van de mens naar licht en warmte, naar weelderigheid en kracht: naar de subtropen. Dit ondersteunt in niet geringe mate onze theorie dat die oneigenlijke sociale hiërarchie van de tuin in de glastuin nooit een kenmerk is geweest. De planten die deze tuin bevolkten stonden in even hoog aanzien, of ze nu bloemen of vruchten droegen; ananas en orchideeën zijn beide even verfijnd en worden evenzeer begeerd. Zo zal in de toekomst de glastuin steeds meer het middelpunt van de tuin worden, zowel van de grote openbare en privé-parken als van de kleinste volkstuin-tjes. Ook al blijft het beperkt tot een broeibedje onder glas: de illusie van het zuiden, het verlangen naar het hogere, het paradijs op aarde is gered.

(Uit: *Gartenschönheit*, maart 1927)

Vertaling uit het Duits: Bookmakers, Nijmegen

